

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/61/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115209802
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8115209802.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: U. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX V., právne zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25 , 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária, JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy + PO, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/171/2015-40 zo dňa 03.12.2015 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodol o tom, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva. Rozsudok odôvodnil tým, že účastníci konania uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, kde žalobca ako dlžník dňa 28.09.2010 podpísal návrh zmluvy s uvedením RPMN 70,01 %, žalovaný ako veriteľ dňa 30.09.2010 podpísal prijatie návrhu zmluvy s RPMN 66,57 %. Súd prvej inštancie uviedol, že údaje o RPMN uvedené v žiadosti a zmluve sú rôzne a prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Uvedenie RPMN je podstatnou náležitosťou zmluvy, ktorej neuvedenie je sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov (ak zmluva inak platne vznikne). Je teda zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je predmetom tohto konania, uzavretá nebola. Záver o tom, že zmluva o úvere nevznikla nesie so sebou aj ďalší záver, a to ten, že žaloba o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nebolo možné vyhovieť, a to aj keď inak by na požadovanom určení bol naliehavý právny záujem, pretože kladný výsledok určenia by viedol k záveru o nemožnosti vykonávať zrážky zo mzdy. Žalobe nebolo možné vyhovieť, pretože nemožno určovať neplatnosť právneho úkonu, ktorý nevznikol. Uviedol, že z dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva, že by jej uzavretie bolo podmienkou podpisu úverovej zmluvy, zo strany veriteľa išlo v tom čase o použitie legálneho zabezpečovacieho inštitútu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je určitá, má všetky náležitosti. Uviedol, že pri posudzovaní náležitostí dohody o zrážkach zo mzdy nie je možné vychádzať z § 5a ods. 1 písm. a) zákona 250/2007, pretože toto ustanovenie nebolo v čase uzatvárania zmluvy platné.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Poukázal na to, že záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluva o revolvingovom úvere nevznikla je nesprávny, uvedenie rôzneho RPMN v návrhu a prijatí zmluvy nespôsobuje neplatnosť zmluvy, ale len neplatnosť dojednávania o RPMN. Poukázal na rozsudky súdov SR, z ktorých tieto závery vyplývajú. Uviedol, že aj keď spotrebiteľ prijal odlišný návrh, prijal ho nie písomne, čo je typický príklad nedostatku predpísanej formy právneho úkonu, a nešlo by teda o neexistujúcu zmluvu. Ak je úverová zmluva platná, tak dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná vzhľadom na argumentáciu uvedenú v žalobe, a to bez ohľadu na posúdenie účinnosti

§ 5a zákona 250/2007 Z.z.. Už samotný obsah úverovej zmluvy, jej ročné úročenie vo výške 70,01 % osvedčuje, že sa od neho požaduje suma úžerná a zrážkami zo mzdy ju bez súdnej kontroly žalobca chce aj získať. Dohoda o zrážkach zo mzdy je v rozpore s dobrými mravmi, pretože ňou chce žalovaný získať plnenie z úžernickej zmluvy, a preto je neplatná. Konštatovanie, že právoplatnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie by znamenalo, že sa v zrážkach zo mzdy pokračovať nemožno, je ilúziou. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel alebo aby ho zrušil.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ údaj o RPMN uvedený v žiadosti spotrebiteľa a v prijatí dodávateľa je rôzny, je neplatná celá zmluva o úvere. Údaj o RPMN musí byť v zmluve podľa zákona o spotrebiteľských úveroch obsiahnutý (§ 9 ods. 2 písm. k) Zákona 129/2010 Z.z.), jeho neuviedenie má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b) Zákona 129/2010 Z.z.). V danom prípade však súd prvej inštancie neuzatvára, že úver je bezúročný, ale vyvodzuje záver o nedojednaní zmluvy tým, že navrhovaný a prijímaný údaj o RPMN bol rôzny. Údaj o RPMN si zmluvné strany nedojednávajú, tento vyplynie z dojednaných náležitostí zmluvy - výšky úveru, úroku, počtu a výšky splátok, výšky poplatkov, a.i.. Zmluva by nevznikla vtedy, pokiaľ by sa strany nezhodli na výške úveru, resp. na iných dojednávaných náležitostiach zmluvy o úvere. Aj rozhodnutie, na ktoré poukazoval súd prvej inštancie, konštatuje nezgodu o výške úveru, nie nezgodu týkajúcu sa RPMN. Navyše údaj o RPMN je v návrhu spotrebiteľa uvedený ako „predpokladaný“, nejedná sa teda o konečný údaj (definitívnu časť zmluvy). Preto argumentácia, že zmluva o úvere je neplatná, a teda neplatná je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, neobstoí.

5. Ak je zmluva o úvere platná, má spotrebiteľ naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pretože jej využitím môže dodávateľ získať aj plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. z neplatných dojednaní (napr. v danom úverovom vzťahu je dojednaný úrok prevyšujúci 70 %). Ako dôvod zamietnutia žaloby neobstoí konštatovanie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je určitá, má všetky zákonné náležitosti. Pre rozhodnutie vo veci je potrebné skúmať aj to, či sa táto dohoda nemôže využiť na získanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok a z neplatných dojednaní, pričom sa javí, že minimálne dojednaný úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Na naliehavosti právneho záujmu žalobcu nič mení ani to, že žalovaný sa v pozícii žalobcu domáhal proti žalobcovi (v postavení žalovaného) zaplataenia predmetného úveru a jeho žaloba bola právoplatne zamietnutá. Ani tento rozsudok právne neznamená, že žalovaný nemôže dohodu o zrážkach zo mzdy predložiť zamestnávateľovi žalobcu. Preto odvolací súd rozsudok zrušil postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Vzhľadom na povahu dohody o zrážkach zo mzdy (v texte aj „dohoda“) ako mimosúdneho inštitútu zameraného na spracovanie uspokojenia zmluvných nárokov na plnenie, platí, že ak existujú dôvodné pochybnosti o prijateľnosti dohody z hľadiska kritérií vymedzených v § 53 a nasl. OZ, môže túto súd ponechať v platnosti iba vtedy, ak sa presvedčí, že vykonávaním predmetnej dohody nebudú uspokojené nároky zo spotrebiteľskej zmluvy majúce svoj základ v neprijateľných zmluvných podmienkach obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve alebo súvisiacich zmluvných dokumentoch. Meritórnemu rozhodnutiu vo veci, v ktorej súd dospeje k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmoch nie je neplatná z dôvodu neprijateľnosti, musí preto nevyhnutne predchádzať komplexný ex offio prieskum zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy a súvisiacich zmluvných dokumentov s ohľadom na ich možnú neprijateľnosť, a to z dôvodu, aby sa neumožnilo ich vykonávanie mimosúdnu cestou, bez akejkoľvek súdnej kontroly. Takýmito zmluvnými podmienkami sú pritom nielen zmluvné podmienky regulujúce priamo zmluvné (sankčné) nároky, ale aj zmluvné podmienky regulujúce režim (proces plnenia) ako napríklad klauzuly o započítaní plnenia najprv na istinu a pod.

7. Ak sa má efektívne naplniť ochrana pred neprijateľnými podmienkami, ktorým čelí spotrebiteľ vrátane postihu jeho majetku (mzdy), musí sa vychádzať z potencionalnej hrozby vzniku ujmy. K tej môže dôjsť aj tak, že zamestnávateľ postihne mzdu na úhradu plnenia z neprijateľnej podmienky. Možnosti ochrany sa posúvajú do iluzórnej roviny najmä v prípade predloženia výzvy zamestnávateľovi krátko pred výplatou mzdy a za stavu, že zamestnávateľ nemá žiadnu možnosť posúdenia neprijateľnosti vymáhaného plnenia. Vzhľadom na povahu predmetného zabezpečovacieho právneho úkonu (§41 OZ)

je nemožné oddeliť neplatnú časť dohody o zrážkach zo mzdy od platnej a preto neprichádza do úvahy ani čiastočné zamietnutie žaloby čo do platnej časti dohody.

8. Súd prvej inštancie zistí, či úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje plnenia vyplývajúce z neprijateľných zmluvných podmienok alebo plnenia v rozpore s dobrými mravmi, a ak áno, žalobe vyhovie.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.